Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 114 (1114) ♦ П'ятниця, 23 червня 1995 року ♦ Ціна договірна

Проблеми є. Але як між добрими сусідами

У Кишинів прибула делегація Верховної Ради України на чолі з Олександром Морозом

— Вічні споруди повинні мати міцні конструкції, — так образно охарактеризував відносини між Україною і Молдовою Олександр Мороз. — Наші сусідні держави приречені жити у мирі і дружбі на віки.

Голова Верховної Ради України також зазначив, що в ході візиту обговорюватимуться питання створення постійної міжпарламентської комісії, широкий спектр політичного життя двох країн.

Між Молдовою і Україною є чимало проблем, які треба вирішувати, підкреслив Голова парламенту Молдови Петру Лучинськи. Необхідно, зокрема, врегулювати систему переходу кордонів, знайти точки дотику у зовнішньополітичній діяльності.

Після прибуття до Кишинева відбулися зустрічі Олександра Мороза і Петру Лучинськи, української і молдавської делегацій.

Годинники звірили: хід нормальний

Закінчився офіційний візит Президента України Леоніда Кучми до Республіки Узбекистан. Закінчився успішно: сторони підписали Декларацію про розширення та поглиблення співробітництва між Республікою Узбекистан та Україною, Договір про розвиток економічної інтеграції, а також вісім міжурядових угод, переважно соціального характеру.

На зустріч Леоніда Кучми з Президентом Узбекистану Ісламом Карімовим покладалося багато надій. Ще у листопаді 1994 року, коли Президент Узбекистану був у Києві, наші країни підписали дві надзвичайно важливі угоди — про вільну торгівлю та запобігання подвійного оподаткування. Ці документи не ратифіковані ані Верховною Радою України, ані Мажлісом Узбекистану. І, очевидно, Договір про розширення і поглиблення співробітництва спрямований саме на те, щоб ще раз нагадати: лише підписати угоди замало, їх треба виконувати, удосконалювати економічну співпрацю, знімати бар'єри і шукати нові форми співробітництва.

(Закінчення на 2-й стор.).

Едельвейсом Закарпаття ще не цвіте. Але підстави для розквіту має

Парламентська хроніка, 21 червня

Побутує така легенда: «Коли Всевишній творив земну твердь, то через брак необхідних матеріалів все, що залишилося від інших, кинув на це місце, де сьогодні Закарпаття». Звідси, вважають, таке розмаїття в усьому, звідси неперечисна доля закарпатського краю. Та попри все сьогодні Закарпаття не є землею без імені, як було донедавна, а одна з перлин у барвистому намисті України.

Перше спеціальне засідання Верховної Ради і було присвячене 50-річчю возз'єднання перлини-Закарпаття з намистом-Україною. У стінах сесійного залу, більше звичних до словесних баталій, запанувала урочиста нетрадиційно мирна атмосфера.

(Закінчення на 2-й стор.).

Грошова допомога малозабезпеченим

На виконання розпорядження Президента України від 5 червня 1995 р. № 96 «Про соціальний захист населення у зв'язку з підвищенням цін і тарифів» та відповідно до постанови Верховної Ради України від 9 червня 1995 р. № 227 «Про деякі державні соціальні гарантії малозабезпеченим громадянам» Кабінет Міністрів України установив, що з 1 червня 1995 року цільова грошова допомога на прожиття призначається непрацездатним громадянам, які отримують пенсію, в сім'ях, де середньомісячний сукупний дохід на одного члена сім'ї за три попередніх місяці (з урахуванням середнього коефіцієнта його збільшення у зв'язку з підвищенням розміру заробітної плати, пенсій, допомог) не перевищує 2100 тисяч карбованців.

Розмір зазначеної допомоги встановлюється в сумі до 195 тисяч карбованців.

Установлено, що малозабезпечені непрацездатні громадяни, які отримують пенсію, можуть звернутися за додатковою щомісячною допомогою до комісій, створених виконкомами районних, міських Рад відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 1994 р.

Скоро крастимуть ракети?

Невідомі зловмисники вивели з ладу ракетно-випробувальне обладнання, зрізавши з нього 420 позолочених роз'ємів, на Південному машинобудівному заводі в Дніпропетровську.

Як повідомив кореспондентові «Інтерфаксу-Україна» заступник головного інженера ПМЗ з ракетного комплексу Валентин Кравченко, ремонт зіпсованого обладнання триватиме не менш як півтора місяці.

Деякі з роз'ємів коштують близько 500 млн. карбованців (більш як 3 тисячі доларів США).

Лі Пен знову в Києві

Сьогодні до Києва з офіційним візитом прибуває Прем'єр Державної Ради КНР Лі Пен. У другій половині дня він зустрінеться з Президентом України Леонідом Кучмою у вузькому колі. В суботу вранці планується зустріч Лі Пена з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом, потім — із Прем'єр-міністром України Євгеном Марчуком. Водночас відбуватимуться робочі зустрічі членів урядів двох країн. Завершиться візит підписанням низки україно-китайських угод.

Офіційно

У ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

21 червня відбулося засідання Президії Верховної Ради України.

Члени Президії обговорили пропозиції щодо організації роботи Верховної Ради України в червні-липні цього року. Упродовж чотирьох тижнів депутати працюватимуть в округах.

Президія розглянула і винесла на сесію проект Закону України про внесення змін і доповнень до кримінального і кримінально-процесуального кодексів України; проект Закону про внесення змін і доповнень до кримінального кодексу України; проект Закону про внесення доповнень до статті 9 Закону України «Про державний бюджет України на 1995 рік»; проект Постанови Верховної Ради України про прапори і вимпели державних органів, їхніх посадових осіб, а також прапори і вимпели міст та населених пунктів України.

Вів засідання Президії Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Прес-служба Верховної Ради України.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про підсумки роботи спеціальної депутатської слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці діяльності Генеральної прокуратури України

На підставі висновків спеціальної депутатської слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці діяльності Генеральної прокуратури України та звернення першого заступника начальника Управління загального нагляду Генеральної прокуратури України Фортуни С.В. про незадовільне керівництво прокуратурою України та грубі порушення Конституції і законів України, з урахуванням постанови Верховної Ради України від 23 травня 1995 року «Про звіт Генерального прокурора України», якою робота Генерального прокурора України та колегії Генеральної прокуратури України визнана незадовільною, керуючись статтею 2 Закону України «Про прокуратуру», Верховна Рада України **постановляє:**

1. Увільнити ДАЦЮКА Владислава Володимировича з посади Генерального прокурора України за грубі порушення виконання службових обов'язків.

2. Запропонувати Президенту України до 1 вересня 1995 року внести на розгляд Верховної Ради України подання щодо кандидатури для призначення на посаду Генерального прокурора України.

Тимчасово, до призначення Генерального прокурора України, виконання обов'язків Генерального прокурора України покласти на заступника Генерального прокурора України МЕЛЬНИКА В.П.

3. Комісії Верховної Ради України з питань законності і правопорядку надіслати до Генеральної прокуратури України матеріали перевірки спеціальної депутатської слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці діяльності Генеральної прокуратури України та звернення Фортуни С.В. для прийняття рішення відповідно до чинного законодавства.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 21 червня 1995 року.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Протягом тижня у Бердянську працювала робоча група комісії з питань екологічної політики за участю відповідальних працівників та спеціалістів Мінекобезпеки, Держбанку, Науково-дослідного інституту містобудування та акціонерного товариства «УкркомунНДІпроект», керівників виконкому міської Ради народних депутатів, фахівців і керівників міських об'єктів та організацій.

Розглядалися, зокрема, такі питання, як постачання міста питною водою, стан споруд, побудова нового полігона для захоронення твердих побутових відходів, відновлення земель заказника «Коса Обиточна» після стихійної повені.

На нараді у міськвиконкомі народні депутати А.Писаренко, В.Брит і Є.Тодоров підтримали пропозицію місцевої влади щодо необхідності завершення будівництва водоводу «Каховка—Бердянськ», готовність якого складає більш як 80 відсотків.

Проконтрольовано виконання програми розвитку заповідної справи в Бердянську, Закону України «Про природоохоронний фонд України». Обговорено шляхи впровадження Водного кодексу України, підтверджено необхідність розробки законодавчих актів щодо курортних і рекреаційних територій.

Зважаючи на те, що Азовське море є внутрішнім морем Росії і України, на нараді вирішено провести виїзне засідання Комітету з питань екології Державної Думи Російської Федерації та Комісії з питань екологічної політики Верховної Ради України з метою координації спільної діяльності, розробки і впровадження цільових проектів щодо поліпшення екологічного стану басейну Азовського моря та екологічної освіти.

Прес-служба Верховної Ради України.

Парламентська хроніка

Едельвейсом Закарпаття ще не цвіте. Але підстави для розквіту має

(Початок на 1-й стор.)

Схоже, цього дня навіть для найзатятіших опонентів з лівого і правого крил парламенту і сам ювілей, і іменинник — найбільш європейський регіон, що, як співається у відомій пісні, «цвіте едельвейсом», стали нарешті тим питанням порядку денного, на обговорення якого не треба рватися ні до трибуни, ні до мікрофона. Цілковитий консенсус.

Відкриваючи урочисте засідання, Голова Верховної Ради Олександр Мороз підкреслив, що цьому ювілею в нашій державі надається особливого значення: Президія Верховної Ради прийняла з цієї нагоди спеціальну постанову, а Президент видав відповідний Указ.

У червні 1945 року в історії України сталася віекопомна подія: здійснилася мрія багатьох поколінь закарпатців возз'єднатися з Батьківщиною, жити в єдиній сім'ї українського народу. Духовна єдність наших батьків, дідів і прадідів по обидва боки Карпат відчувалася в усьому — побутовій обрядовості, в усній і писемній творчості, в незборимому прагненні об'єднання. Шлях до возз'єднання був довгий і тернистий, історикам над цією темою ще працювати і працювати. Єдине вже нині незаперечне: відщеплена галузка мала бути приєднана до дерева. Карпатські гори не могли і не можуть бути внутрішнім кордоном між Україною і... Україною.

Олександр Мороз у вітальній промові зазначив, що останніми роками зросла роль Закарпаття як містка між нашою державою та європейськими країнами. Для цієї області — українського західного прикордоння — особливо важливі сьогодні розширення зв'язків з найближчими сусідами: Угорщиною, Словаччиною, Румунією; з цієї точки зору важливим є проект точкової вільної економічної зони в Ужгородському районі. З Головою Верховної Ради був цілком солідарний наступний промовець Сергій Устич. Голова Закарпатської обласної Ради також підкреслив, що рішення про возз'єднання Закарпаття з Україною було єдиноприйнятним варіантом вирішення долі краю, логічним завершенням довгої і тривалої боротьби за право жити в єдиній українській державі. Цей беззаперечний факт дає відповідь тим, хто сьогодні хотів би зародити сумнів щодо правильності цього історичного вибору.

Відомо, що деякі політичні сили, окремі засоби масової інформації час від часу підкидають ідею про так званий закарпатський сепаратизм. Громадськості України нав'язують думку про якісь таємні наміри закарпатців приєднатися до тієї чи іншої сусідньої держави. Як аргумент використовують політичне русинство — політичні амбіції невеликої групи людей, що виступають під гучними, але порожніми гаслами державної автономії Підкарпатської Русі. «У цьому зв'язку, — сказав Сергій Устич, — я, як обраний населенням голова обласної Ради, з усією відповідальністю хочу заявити: закарпатці відстоювали, відстоюють і відстоюватимуть ідею розбудови єдиної незалежної Української держави, непорушність її кордонів і територіальної цілісності. Цю готовність повною мірою підтверджують результати всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 року, у ході якого 92 відсотки закарпатських виборців своїми голосами підтвердили відданість ідеї незалежної України».

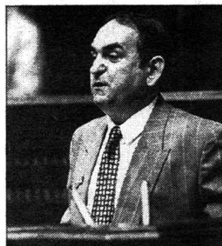
Далі промовець підкреслив, що останнім часом Закарпаття, безумовно, зробило істотний крок уперед в соціально-економічному розвитку. Однак це далеко не той квітучий край, повен багатства й достатку, як дехто собі уявляє. Досягнутий рівень в економічній та соціальних сферах значно нижчий від середнього державного. Порівняно різко впали доходи населення та рівень споживання харчових продуктів. Ведення сільського господарства ускладнюється природними кліматичними умовами. Крім того, значних втрат економіці області завдають стихійні лиха.

Аналіз дає можливість зробити висновок про те, що для зупинення подальшого загострення економічної ситуації з непередбачуваними соціальними й політичними наслідками необхідно вжити дійових і конкретних заходів для прискореного реформування економіки краю. Програму, що ґрунтується на створенні регіональної економічно-організаційної бази, закарпатцями вже розроблено. На шляху розбудови цієї моделі вже зроблено перші кроки.

На урочистому засіданні виступив також учасник першого з'їзду народних комітетів Закарпатської України Андрій Шекета. На згадку про ювілей закарпатці подарували Верховній Раді України картину відомого майстра пензля Івана Шутіва з видами краю.

Специальне урочисте засідання та широка виставка виробів закарпатців, що кілька днів експонувалася на третьому поверсі приміщення Верховної Ради України, поклали початок добрій традиції — проведення презентацій у вищому законодавчому органі України всіх регіонів держави: для ближчого ознайомлення народних депутатів та громадськості з їхніми традиціями, особливостями, творчим та науковим потенціалами. На закінчення у парламентському кінозалі відбувся концерт майстрів мистецтв і народних художніх колективів Закарпаття. Бажаючі подивилися відеофільм про цей мальовничий край.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

На знімку: голова Закарпатської обласної Ради Сергій УСТИЧ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Годинники звірили: хід нормальний

(Початок на 1-й стор.).

Щодо політичного аспекту візиту, то, мабуть, найлаконічніше визначив його Президент України: «Нам треба звірити годинники». Іншими словами, Україна продовжує пошук партнерів та однодумців в СНД, готуючись до осінньої зустрічі глав держав. Узбекистан, схоже, має таку ж мету. Інакше не поясниш ту наполегливість, з якою Президенти обох держав наголошували, що їхні погляди на майбутнє СНД збігаються.

Під час прес-конференції Іслам Карімов припустив можливість двох перспектив для СНД, пов'язавши їх з тим, як «поведеться Росія». «Якщо СНД працюватиме і житиме згідно зі своїм статутом, і буде справді співдружністю рівноправних держав, то стане важливим елементом у забезпеченні стабільності на всій пострадянській території. Якщо ж СНД використовуватимуть як інструмент однієї (російської — Авт.) політики, це успіху не забезпечить». Міркування Леоніда Кучми не надто відрізнялося від думки його колеги: «Співдружність — це форма переходу з однієї формації в іншу. І головний її принцип: взаємна зацікавленість рівноправних партнерів».

Необхідність ще раз висловитися щодо сутності СНД була на часі. Остання зустріч глав Співдружності у Мінську проходила на тлі ламання прикордонних стовпів між Білоруссю та Росією. Тоді ж білоруський Президент Олександр Лукашенко всіляко пропагував рішення білоруського референдуму, намагаючись знайти послідовників в інших державах СНД.

«Ми виходимо з позиції, що СНД має відповідати інтересам усіх держав, — зауважив Іслам Карімов.— Не засуджуватиму Білорусь, але, як на мене, вона пішла іншим шляхом. Держави СНД повинні прагнути багатосторонньої економічної інтеграції, а не здійснювати інтеграцію однієї країни в іншу. Якщо Білорусь вбачає свої перспективи у створенні якихось форм конфедерації, то це — справа Білорусі і Росії, і вона виходить за межі Співдружності».

Леонід Кучма висловився категорично: «Я за те, щоб зміст, закладений до абревіатури СНД, відповідав дійсності. Співдружність... Незалежних... Держав!»

Одностайними були Президенти і в оцінці таких питань, як подвійне громадянство, охорона кордонів СНД, створення спільного командування збройних сил, вважаючи, що все це не поєднується з самим принципом незалежності. «Суверенною може вважатися та держава, яка сама охороняє власні кордони і проводить власну стратегію та політику», — вважає Іслам Карімов. Щодо подвійного громадянства, то Леонід Кучма заявив: «Я заперечую його як систему. Винятки з правил можуть бути».

Те, що Узбекистан поділяє точку зору України з найпринциповіших питань СНД, — на користь нашій державі. Узбекистан відіграє ключову роль у своєму регіоні, це одна з найбільш стабільних і впливових країн у Центральній Азії. Але й Україна розташована у самісінькому центрі Європи і має такі ж характеристики. Тому стратегічне партнерство (Україна вкладає у це поняття переважно політичний зміст) взаємовигідне. Задля підтримки добрих взаємин з нашою країною Узбекистан навіть пішов не певні поступки.

Відомо, що ось уже кілька років МЗС України вело переговори, щоб залучити уряд Узбекистану до фінансування повернення кримських татар (більша частина яких була депортована саме до Узбекистану) на свої історичні землі. Цього разу Іслам Карімов сам порушив «делікатну» тему, заявивши, що «Україна має право ставити питання про допомогу Узбекистану в облаштуванні кримських татар. І не тому, що Україні не вистачить коштів, а задля справедливості». Що дало Леонідові Кучмі можливість повести мову про те, аби це питання було винесено на розгляд СНД, бо багато колишніх республік СРСР, у тому числі і Росія, «зробили свій внесок» у депортацію цього народу.

Злаcкавилася до української делегації навіть природа. Узбеки дивувалися, що 20—21 червня несподівано різко «похолодало» — з... 45 до 38 градусів, так що можна було більш-менш спокійно милуватися краєвидами Самарканда, рідного міста Іслама Карімова, куди він запросив Президента України. Знайшли час Президенти зустрітися і з українською діаспорою Узбекистану, де мешкає нині близько 300 тисяч наших земляків, вручити українські медалі ветеранам за визволення України від фашистських загарбників.

Цікаво підсумував цю зустріч один з українських журналістів: здається, Узбекистан справді хоче з нами дружити. Звичайно, хоче. Пам'ятаєте, що сказав маленький чарівник з кінофільму «Попелюшка»: дружба допомагає робити справжні чудеса.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Київ—Ташкент—Самарканд—Київ.

Калійні добрива — по чайній ложці

отримуватиме Україна, якщо не візьметься за власне їх виробництво

***КАЛІЙНА** промисловість України, так і не набувши розвитку, підійшла до стадії руйнації. Занепад цієї базової галузі нашої економіки, який проявляється насамперед у загостренні дефіциту калійних добрив, ще більше зменшить й так низьку врожайність культур та якість сільськогосподарської продукції. Особливо це стосується вирощування пшениці, цукрового буряку, соняшнику, кукурудзи, які були й надалі залишатимуться пріоритетними культурами вітчизняного рослинництва.*

Для закріплення досягненого агротехнічного рівня землеробства Україна вимушена буде стати найбільшим у світі імпортером калійних добрив —1,1 —2 мільйони тонн на рік у перерахунку на діючу речовину, втрачаючи щорічно 180—200 мільйонів доларів США на їх придбання. Уникнути таких затрат неможливо без значних втрат сільськогосподарської продукції, адже винесення обмінного калію з грунту за наявної специфіки вітчизняного рослинництва — чи не найбільше у світі.

Занедбавши власну калійну промисловість і закуповуючи калійне добриво (хлористий калій) у найближчих сусідів за майже світовими цінами, ми інвестуватимемо їх розвиток і зміцнюватимемо їхнє монопольне становище на ринку України.

Такий стан речей для країни, яка володіє потужними запасами унікальних полімінеральних калійно-магнієвих руд, не тільки нераціональний, а й принизливий. Адже наявність прикарпатських родовищ названих руд, розвідані запаси яких становлять більш як 7 мільярдів тонн, може зробити Україну єдиним у Східній Європі та Азії виробником сульфатних, калійних і калійно- магнієвих добрив, цінність яких для рослин і вартість на міжнародному ринку багато вищі, ніж хлоридних. Одночасно за комплексного перероблення руд можна отримувати цінні для народного господарства продукти — технічну й харчову сіль, металевий магній, бішофіт, хлор, соду, а також складні азотно-фосфорно-калійно-магнієві добрива з широким спектром співвідношення корисних складових, високочисту магнезію тощо. Для цього на Прикарпатті є розвинена рудна база й наземні споруди комплексів перероблення руди, є кваліфіковані кадри й відповідна інфраструктура.

Однак нині базові калійні підприємства перебувають у критичному стані і виробляють лише близько 6 відсотків калійних добрив до потреб сільського господарства України (1994 року було поставлено лише 9,5 тисячі тонн в перерахунку на діючу речовину).

Отже, тривожною реальністю стає чи не цілковитий дефіцит калійних добрив на невизначений час, що через кілька років автоматично переведе майже половину орних земель України до групи з низьким і дуже низьким вмістом обмінного калію.

Початок занепаду калійного виробництва України припадає на вісімдесяті роки, коли ввели нові виробничі потужності калійних добрив — хлористого калію на Уралі та Білорусі, що визначалося стратегією розвитку калійної галузі колишнього Союзу. Відтоді остаточно «заморожено» розвиток калійних виробництв на Стебницькому і Калуському підприємствах, які були єдиними постачальниками сульфатних калійно-магнієвих добрив. При цьому виробництво й поставки сільському господарству тільки природного каїніту зменшилися в 10 разів з 2 мільйонів у сімдесятих роках до 200 тисяч тонн — у 1994 році. Необгрунтоване зменшення попиту на природний каїніт призвело до застою в розвитку гірничої сировинної бази. Це особливо позначилося на показниках роботи Стебницького державного гірничо-хімічного підприємства «Полімінерал». Для відновлення його гірничої бази тепер потрібні значні додаткові інвестиції. А брак їх затягує і ускладнює введення в експлуатацію рудника «Пійло» калуського концерну «Оріана». Різке зменшення використання калійних добрив останніми роками призвело до того, що вже тепер у ряді землеробських зон є гостра нестача не лише обмінного калію, а й магнію та сірки.

В умовах економічної кризи у нашій країні важко сподіватися на негайні значні державні інвестиції для реконструкції калійних підприємств. Хоча й відомо, що інвестиції в калійну промисловість через природну врожайність і якість сільськогосподарської продукції окуповуються через 4 роки, а витрати на мінеральні добрива у розвинених країнах становлять від 6 (США) до 15 (Німеччина), або й до 19 відсотків (Франція) витрат на сільськогосподарське виробництво. Тому з повним правом ця базова галузь може розраховувати на державне фінансування.

Розв'язання проблеми забезпечення сільського господарства України калійними добривами потрібно розділити на два етапи. На першому треба різко збільшити видобуток природної агрохімічної сировини — каїнітлангбейнітової руди на Стебницькому і Калуському підприємствах та використання її як основного калійного добрива у найближчі 3-4 роки, що вимагатиме невеликих витрат. Таке добриво попри невисокий вміст калію і високий вміст хлоридів є комплексним, бо містить магній і сульфатну сірку, а важкорозчинні мінерали — мангбейніт та кізерит є добривами продовженої дії. Слід зауважити, що нині на міжнародному ринку сиромелений лангбейніт є одним з важливих калійно-магнієвих добрив. Використання такої руди як добрива за 3-4 роки не спричинить нагромадження хлоридів (до засолення), а буде особливо ефективним для грунтів з нестачею магнію та сірки.

На другому етапі необхідно докорінно реконструювати підприємства, а також розкрити, підготувати й освоїти нові ділянки прикарпатських родовищ.

Важливу роль тут може і має відігравати державна політика цін та оподаткування щодо вітчизняних виробників і споживачів калійних добрив. Це дасть можливість забезпечити встановлення таких цін на вітчизняні добрива, які сприяли б більшому їх ужитку й давали достатній прибуток для створення на підприємствах фонду розширення та удосконалення виробництва калійних добрив, створити пільговий інвестиційний режим для вітчизняних та зарубіжних інвесторів (таких, скажімо, як фірма «Італкалій» СПА, яка з 1991 року очікує позитивного рішення державних органів України про створення спільного українсько-італійського калійного підприємства).

Це дасть змогу зняти диктат посередника в ланці «виробник—споживач» вітчизняних добрив, яким є, на жаль, за сучасної системи кредитування «Украгрохім», забезпечити умови для успішної конкуренції на вітчизняному ринку своїх виробників з могутніми іноземними конкурентами «Уралкалій» та «Білоруськалій».

Заслуговує на особливу увагу надання гірничо—хімічним галузям і сільському господарству пільгового безпроцентного кредиту для використання вітчизняних калійних добрив та пільгового залізничного тарифу для їх перевезення. Такі пільги з огляду на їх стратегічне значення практикують у багатьох країнах.

Іншого виходу немає, адже виробництва понад 25 років не оновлювали, вони працюють на морально й фізично застарілій техніці, а через низький рівень заробітної плати йде інтенсивний відплив кваліфікованих кадрів. Потрібні не косметичні заходи, а планові, конкретні дії і уряду, і виробників, і споживачів, розраховані на перспективу, на нову технологію, на самозабезпечення України добривами.

На наш погляд, назріла нагальна потреба в розробленні державної програми «Калійні добрива України». У ній має бути техніко-економічне обгрунтування технічної можливості та економічної доцільності тих заходів, які увійдуть до програми. Програма має грунтуватися на таких основних засадах: економічні умови розвитку вітчизняного калійного виробництва; технологічні основи повного й комплексного перероблення полімінеральної калійної руди; встановлення науково обгрунтованого навантаження на природне середовище Прикарпаття. І, нарешті, необхідний розрахунок обсягів, асортименту й способів ефективного використання калійних добрив на підставі глибоких досліджень основних природно-кліматичних зон.

Програма має дати оцінку можливостей вітчизняного виробництва, виявити тенденції в балансі «виробництво—споживання» добрив як за обсягами, так і за номенклатурою, а також обгрунтувати для уряду України необхідні заходи щодо розвитку калійної промисловості.

Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,
голова Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів України, кандидат технічних наук;

Зеновій ВАРИВОДА,
директор Стебницького державного гірничо-хімічного підприємства «Полімінерал», кандидат технічних наук;

Роман МАРУСЯК,
директор Державного науково-дослідного інституту галургії, кандидат хімічних наук;

Роман СУШКО,
голова Калуської міської Ради, кандидат технічних наук;

Микола ХАБЕР,
перший віце-президент концерну «Оріана», доктор технічних наук, академік Академії інженерних наук;

Віктор ЯВОРСЬКИЙ,
завідувач кафедри технічного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор, академік Академії інженерних та екологічних наук.

Пласти проблем над золотою жилою

***НЕЩОДАВНО** радісна звістка облетіла кіровоградські газети. У степу під Компаніївкою (пам'ятаєте, там, де зійшлися у смертельному герці брати Половці з роману Ю. Яновського «Вершники») розпочато будівництво золотовидобувної шахти. І нібито начальник геологорозвідувальної експедиції № 37 Борис Маліванчук повідомив, що поряд буде збудовано гірничо-збагачувальний комбінат, де з золотоносної руди видобуватимуть дорогоцінний метал найвищої проби.*

— Якби ж то так, — зітхнув Борис Васильович у відповідь на моє прохання підтвердити достовірність інформації. — Бурити шахтний ствол ми справді розпочали, але видобуток і переробка руди — не така проста справа. Потрібні не лише гроші, а й техніка, підготовлені кадри; потрібні, зрештою, управлінські структури, наукові організації, спеціальна машинобудівна промисловість, яких у нас в Україні немає.

Маліванчука важко звинуватити в песимізмі. Він чи не найбільший ентузіаст пошуку і організації видобутку українських золота, платини, алмазів. І те, про що ми з ним говоримо нині, далеко не новина. Та в нашій державі навколо золота розмови точаться років зо п'ять. Не «полуботківського», звісно. А того, що лежить у надрах України у вже визначених золоторудних районах — Придніпровському, Кіровоградському, Побузькому, Донецькому та Закарпатському.

Свого часу, перебуваючи в розпорядженні відомого військово-промислового велета — Мінсередмашу, експедиція вела пошуки урану. Та з початком непродуманої конверсії, коли його видобуток стали гальмувати, геологи з власної ініціативи власним коштом перейшли на пошук золота, алмазів, платини, інших рідкісних металів. Саме цим спеціалістам належав пріоритет відкриття ряду родовищ золота у Придніпровському регіоні. Вони ж таки перші почали будувати там шахту. Тепер взялися за це поблизу Кіровограда.

Та справа не в шахтах.

Спорудження двох-трьох чи навіть п'яти шахт ще не дає жодних підстав говорити про наявність золотовидобувної промисловості в нашій державі.

У зв'язку з відкриттям родовищ і початком докладних пошукових робіт, необхідно здійснити цілий ряд заходів, спрямованих на виконання планів приросту запасів.

Для цього в системі Держкомгеології доцільно було б створити головне управління пошуку й розвідки урану та золота — «Укрголовуранзолоторозвідка», яке зосередило б усі звітні матеріали геології і розвідки родовищ, обліку їх запасів і даних промислово-економічної оцінки. Треба заборонити будівництво шахт там, де запаси не затверджені, а розпочати лише після того, як будуть складені проект і кошторис.

Та чи не найболючішою проблемою на шляху до українського золота є проблема фінансів. Те, що, наприклад, одержала експедиція для проведення робіт по золоту, — справжня дрібниця.

— Якби мали хоча б 80 мільярдів карбованців, — бідкається Маліванчук, — тоді можна було років на три залучити до науково-аналітичних робіт учених, фахівців, яких поки що в Україні бракує, й поставити справу на наукову основу.

Крім матеріальних затрат, золотовидобудівній галузі потрібні й матеріальні стимули. На період її організації і розвитку слід звільнити від податків геологорозвідувальні, шахтобудівні, золотовидобувні, золотопереробні і золотообробні підприємства. Кажуть, у Австралії та Америці їх уже сто років ніхто не оподатковує. Отже, там займатися видобутком дорогоцінних металів і мінералів вигідно не лише самим підприємствам, а насамперед державі.

Тепер щодо переробної і обробної промисловості — у цьому плані Україні, здається, пощастило. Орджонікідзевський гірничо-збагачувальний комбінат у Дніпропетровській області після реконструкції вільних площ зможе здійснювати переробку золотоносної руди, добутої в копальнях Придніпровського золоторудного району. Жовтоводський Східний ГЗК — велике підприємство, яке в рамках конверсії за невеликої реконструкції зможе здійснювати переробку руди. Та й на Кіровоградщині споруджувати нове переробне підприємство немае жодної рації. Криворізький ГЗК окислених руд, що поблизу міста Долинської, має ніким не затребувані два вільні цехи із флотації руд, які дають змогу переробляти сировину, видобуту в золоторудних районах Кіровоградщини та Побужжя.

— То чи є все ж таки перспективи видобутку золота на Кіровоградщині? — запитав я у Маліванчука. — І чи можна пробитися крізь той пласт проблем, який відділяє нас від нього?

— Звичайно, можна, — відповів Борис Васильович. — Золото ми шукатимемо й далі. І шахту будуватимемо, видобуваючи дорогоцінний метал. Але щоб поставити, так би мовити, діло на ноги, треба змінити саме ставлення до області як суто сільськогосподарської. Розпочати структурну перебудову її економіки. Як геолог я взагалі переконаний, що Кіровоградщина — найбагатший регіон у Європі. Ось і треба цим багатством розумно розпорядитися. Тоді й буде справжнє кіровоградське золото, таке, як ось ви бачите.

І він показав дві невеликі жовті пластиночки, видобуті з-під багатометрового пласту землі.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

В номер

● *Севастополь*

«Луцьк» скаже своє слово в серпні

Малий протичовновий корабель «Луцьк» Військово-морських сил України братиме участь у навчаннях «Бріз-95», що провадитимуться в рамках програми «Партнерство заради миру».

Як повідомили «Інтерфаксу-Україна» в прес-центрі ВМСУ в ході навчань відпрацьовуватимуть завдання з тактичного маневрування кораблів, боротьби з підводними човнами, відбиття ударів противника з повітря і моря.

Запрошення взяти участь у навчаннях одержали також кораблі військово-морських сил Греції, Грузії, США, Росії та Румунії.

● *Сімферополь*

Будемо з хлібом, якщо...

Механізатори Криму узялися до збирання хліба. Цього року зерновими культурами на півострові засіяно 510 тисяч гектарів — більше, ніж звичайно. Стан посівів — цілком задовільний, а види на врожай — добрі. У перші дні жнив господарства намолочують понад 3 центнери зерна з гектара. За попередніми підрахунками, Крим цього року може дати півтора мільйона тонн хліба, щоправда, за умови, якщо техніка працюватиме без простоїв. Але уникнути їх через нестачу коштів, мабуть, не вдасться. Хлібороби автономної республіки знову просять допомоги: трильйон карбованців на пальне і 50 мільярдів карбованців — на запчастини до збиральної техніки, парк якої останніми роками практично не оновлювали.

● *Вінниця*

«Варна-95»: всі призи — у вінничан

На міжнародному конкурсі хорової музики «Варна-95», що закінчився в Болгарії, справжній фурор викликав виступ камерного хору з Вінниці. Підтвердження цього — не лише чотири найвищі нагороди, здобуті вінничанами у мистецькому змаганні серед трьох десятків колективів з восьми країн Європи. На підсумковому гала-концерті артисти з міста над Бугом піднімалися на сцену чотири рази (всі інші учасники виконували тільки по одному твору). А «Заключна купала» Є.Станковича та «Дримба» В.Зубицького звучали спеціально на замовлення членів оргкомітету конкурсу. Першої грошової премії і пам'ятної медалі удостоєний також диригент твору, народний артист України Віталій Газенський.

● *Маріуполь*

Зуб мудрості більше не дошкулятиме

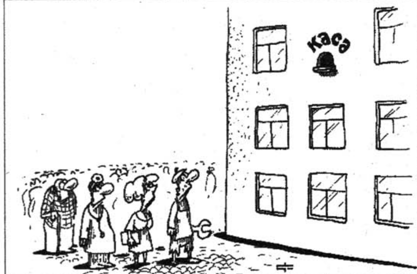

В Іллічівському районі, де мешкає близько 200 тисяч чоловік, відкрито першу стоматологічну поліклініку на кошти концерну «Азовмаш». Тут усе, як мовиться, за останнім словом науки й медицини — є навіть зубні протези з металокераміки. «Азовмаш» витратив понад 100 тисяч доларів на закупівлю найсучаснішого обладнання.

На фото Б. Дембицького (Укрінформ): генеральний директор «Азовмашу» Анатолій Антифеєв знайомиться з черговим придбанням поліклініки.

А в Ізмаїлі — «Вічна весна»

Хай пробачать мені колеги з газети «Измаильские ведомости» за цей «плагіат» — винесену до заголовку матеріалу нову назву для традиційного фестивалю мистецтв «Дунайська весна» запропонували саме вони. З каяттям і перед власними читачами, бо ж інформацію про свято дали 30 травня в «Голосі України», не відаючи, що останньої миті його... відмінили. Причому, спеціальним розпорядженням мера Ізмаїла Юрія Марчука. Тобто найвищої службової особи міста, яка вперше за чвертьстолітню історію фестивалю взяла справу його підготовки й проведення, здалося ізмаїльцям, до своїх міцних рук. Недарма Юрій Іванович сам, не довіряючи комусь із чиновників від культури, їздив на чолі представницької делегації аж до Москви...

До чого тут, запитаєте, Москва? Річ у тому, що «Дунайську весну», яка до цього відбувалася на регіональному, так би мовити, рівні (але, зазначимо від себе, на досить високому), вона неабияк полюбилася мешканцям не тільки Ізмаїла, а й міст Рені, Кілії, Болграда, Вилкового, численних придунайських сіл), вперше замислили вивести на міжнародну орбіту. Конкретного автора цієї ідеї тепер, після її провалу, не відшукав би, мабуть, і сам Шерлок Холмс, хоча, подейкують люди, він десь в одному з кабінетів ізмаїльської мерії. Втілюючи оту ідею в життя, запросили, окрім артистів естради з Одеси, окремих виконавців і цілі колективи з Болгарії, Молдови, Румунії, а найбільше — з Москви. Тож і програму виступів складали в основному там у престольній. І москвича — Федора Поляніна — призначили, за його згодою, зрозуміло, художнім керівником фестивальної програми, тобто головним вербувальником російських «зірок», та організатором їх виступів у придунайському місті.

Ізмаїл обклеїли заманливими афішами, місцеві органи преси з номера в номер повідомляли про майбутнє небачене в тутешніх краях свято, до нас потяглися охочі стати на ньому глядачами й слухачами. Хоча квитки, щоправда, й «кусалися»: 600—800 тисяч карбованців. Та коли в афішах отакі імена: Кобзон, Вескі, Газманов, Шведова, Чепрага...

Зробивши ставку на зарубіжних гостей і завиваючи досить дорогих (в буквальному, тобто грошовому, розумінні цього поняття) «зірок», в Ізмаїлі, однак, геть забули мудре народне прислів'я: «По своєму ліжку простягай ніжки». І ось коли фестиваль вийшов на фінішну, так би мовити, пряму один за одним почалися збої й неузгодження, усувати які через далекі відстані (де Ізмаїл, а де Москва!) та ряд інших причин було надто важко. Ставало дедалі очевидніше, що подія не тільки на міжнародний, а й на традиційний рівень не потягне. Отоді, впритул до самого свята, і вийшло згадане розпорядження мера: «через технічні й організаційні причини» фестиваль перенести «на більш пізній період». На який саме — не сказано, очевидно, й сам мер. Бо весна, як цілком визначена пора року, закінчилася. З мерії спішно давали відбій тим, хто погодився взяти участь у фестивалі й уже перебував на вокзалах з квитками в кишенях. Обдурені, по суті, і вкрай обурені ізмаїльці заспішили до видовищних кас, щоб повернути свої гроші. Що ж у результаті? Дуже підмочена репутація традиційного свята мистецтв як серед тих, так і серед тих. Не знаємо, чи пробачать і коли вони оту гірку пілюлю, що їх підсунула їм мерія Ізмаїла.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Малюнок Сергія ФЕДЬКА.

Ювіляр без регалій

Серед модних ювілейних парадів міст України найпомітнішим мало б стати відзначення наступного року 1000-ліття міста Полонного — районного центру Хмельницької області. За «відправну точку» події взято літописну дату, коли князь Володимир приписав місто до Десятинної церкви Києва. Все це доскіпливо обговорювали науковці та краєзнавці з Поділля та Волині, вчені зі столиці України на науково-практичній конференції, що проходила під егідою Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей при Кабінеті міністрів та Хмельницького обласного управління культури.

Учені на конкретних матеріалах розкривали пласт за пластом унікальні історичні поклади одного з семи найдревніших міст України. Археологи та історики стверджують, що на місці сучасного Полонного існувало поселення ще часів неоліту і бронзи (IV-II тисячоліття до н.е.), воно постійно перебувало у центрі визвольних змагань. Неодноразово його спалювали дотла, та воно, наче Фенікс, оживало і розбудовувалося.

А нині столиця забула про Стародавній форпост Київської Русі. Уряд навіть не відреагував на клопотання місцевих органів влади про організацію загальнодержавного ювілейного відзначення 1000-ліття Полонного. А це ж бо не 100 і не 200, навіть не 500 літ.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницька область.

Ось і літо прийшло

ДУ Ю СПІК ІНГЛІШ, ВІДПОЧИНОК?

2 липня на базі Львівського житлово-комунального технікуму розпочнуть роботу дві літні тритижневі англомовні школи для дітей. У програмі — щоденні 6-годинні заняття педагогів з міста Буффало (США). Американці будуть з дітьми і у вільний від занять час, проводитимуть ігри, екскурсії.

Торік така школа працювала на базі табору «Юність» у Брюховичах. Але оренда приміщення тепер обходиться надто дорого. Та й фонд Сороса, який торік фінансував 90 відсотків вартості проекту, зараз оплачує лише п'яту його частину.

І все ж начальник міського управління освіти Павло Хобзей вважає, що 9 мільйонів, які треба заплатити за тритижневу путівку (вона включає нічліг і 4-разове харчування) — цілком прийнятна ціна.

Така школа — єдина в Україні, аналогічні є лише у Польщі і Прибалтиці. Передбачається, що у Львівській школі відпочиватимуть також діти з Польщі та Маріуполя.

Інтелект.

Урожай-95

Поле завжди красиве. Особливо після дощу і доброго обробітку

У радгоспі «Бешівський» Старобешівського району Донецької області проведено День поля. В гостину до бешівців приїхали спеціалісти з різних районів Донеччини, сусідніх російських областей. А фірма «Монсанто», що вже кілька років співробітничає з українськими селянами, організувала спецрейс із Києва, яким до Донецька прибули провідні спеціалісти «Монсанто», представники міністерств і відомств, журналісти.

Усіх цікавив результат співпраці українських і американських спеціалістів. А він вражає: кожне поле, де застосовують технологію, техніку, насіння й мінеральні добрива «Монсанто», обіцяє великий урожай. Про культуру землеробства годі й казати: жодного бур'яну між рядками кукурудзи не знайдеш. Господарі показали не тільки свої поля, а й техніку, склади, підсобні приміщення для механізаторів, пригостили всіх смачним українським обідом.

На жаль, злива, що пронеслася над донецьким краєм, дещо зіпсувала настрій гостям, але господарі були задоволені: земля вже потребувала вологи. Спека не зуміла зашкодити полям, де вирощують урожай за технологією «Монсанто». У радгоспі «Бешівський» нікого не агітували за неї, а просто показували, яким красивим може бути поле.

Олександр БІЛЬСЬКИЙ.

Спорт

СЕЗОН ВІДЧИНЕНИХ ВОРІТ?

Першість країни з футболу. Перша ліга. 41-й тур: СК Суми — Хімік (Житомир). 0:6. Задворний, 10, 19, 28, Бутханов, 67, Софілканич, 78, Кашинський, 87. **Нафтовик — Динамо-2. 3:2.** Цісар, 8, Грачов, 17, Задорожний, 81, з пенальті — Слюсар, 84, Костюк, 88. **Поділля — Металіст. 2:0.** Івахнюк, 17, Тимченко, 68. **Буковина — Хімік (Сіверськодонецьк). 5:1.** Білоус, 2, 44, Жабинський, 4, 37, Филимонов, 10 — Бабенко, 50. **Ворскла — Зірка-Нібас. 0:0. ЦСКА-Борисфен — Нафтохімік. 2:1.** Свистунов, 58, Пєстряков, 77 — Щекотилін, 56. **Бажановець — Поліграфтехніка. 1:0.** Керкулов, 25. **Сталь — Дніпро. 2:0.** Ареф'єв, 42, Плотников, 83. **Карпати — Скала. 0:0. Закарпаття — Кристал. 1:1.** Мазур, 65 — Цап, 69.

Хоча вже всім зрозуміло, які команди наступного сезону перейдуть до вищої ліги, вітати їх із цим ніхто не поспішає. Бо «нагорі» точиться вперта боротьба за перше місце. Після нічиєї «Зірки» у Полтаві знову зажевріла надія у прихильників «Борисфена» побачити свою команду на чолі турнірної таблиці. Щоправда, перемога над «Нафтохіміком» киянам далася не зовсім легко. Мабуть, армійці вирішили поберегти сили перед вирішальним двобоєм з кіровоградцями, який відбудеться в Києві 24 червня. До речі, це і для болільників — чудова нагода познайомитися з командами, які перейдуть до головного дивізіону українського футболу.

Відомо, що другу лігу поповнить команда СК Суми. Але з тим багажем, який здобув клуб в останніх матчах, йому важко буде протистояти честолюбним колективам. У сумчан, здається, почався сезон відчинених воріт: їхній захист нічого не може вдіяти проти нападаючих суперників. Уже в першому таймі оборона сумчан дала змогу житомирянину Задворному зробити «хет-трик».

Не можуть «відлипнути» від передостаннього місця і футболісти мукачівських «Карпат», яким також загрожує прощання з першою лігою.

Становище лідерів зараз таке: «Зірка-Нібас» — 85 очок, ЦСКА-«Борисфен» — 81, «Металург» — 76, «Хімік» (Житомир) та «Нафтовик» — по 69. Матчі 42 туру відбудуться 24 червня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

ЛИШЕ РЕЗУЛЬТАТИ

Спортивна гімнастика. Дзвінко виступили в розиграші Кубка світу українські гімнасти. Олімпійський чемпіон Рустам Шарипов виграв змагання на брусах та перекладині. Ще один олімпійський лауреат, Григорій Мисютін, виборов «срібло» у вільних вправах і «бронзу» на коні. А Лілія Подкопаєва до бронзової нагороди в багатоборстві додала золоті у вправах на брусах і колоді та срібну в опорному стрибку.

Після цього надійшло приємне повідомлення зі Швейцарії, де Григорій Мисютін виграв великі міжнародні змагання, випередивши колишнього бакинця, а нині громадянина Німеччини — Валерія Бєленького.

Хокей. Кубок Стенлі. Другий фінальний матч серії «плей-оф». «Девілз» (Нью-Джерсі) — «Ред Увінгз» (Детройт) — 4:2. Рахунок серії — 2:0.

II. НАТО: хто був ніким — чи стане усім?

Небезпечний посаг

Не слід забувати, що та ж Чехія має певні проблеми як із західними, так і зі східними сусідами. Зокрема останнім часом загострилися відносини Праги з «європейським натовцем номер один» — Бонном у зв'язку з проблемою фінансових компенсацій чеським жертвам нацистського режиму. З іншого боку, у Братиславі не викликала ейфорії недавня заява начальника Генерального штабу чеської армії: якщо до «оксамитової» революції 1989 року 90 відсотків особового складу і бойової техніки цієї армії були розташовані біля кордонів з ФРН, то нині головні військові бази і табори розміщено поблизу Словаччини.

Братислава взагалі не задоволена своїми відносинами з Прагою. Словаччина ображена на несправедливий, як на неї, розподіл майна колишньої ЧССР, зокрема транспорту, банківських активів (у тому числі золотого запасу), «неправильний» порядок розрахунків між цими державами, здійснюваних нині. Втім, економікою справа не обмежується. Президент Чехії В. Гавел фактично підтримав свого словацького колегу М. Ковача (у якого конфлікт з главою уряду В. Мечіаром), заявивши: «Деякі явища у суспільному і політичному житті (Словаччини) не мають легітимного обличчя і під своєю поверхнею приховують небезпечні процеси».

На цьому тлі «яскравою зіркою» у міждержавних відносинах регіону мав би стати підписаний навесні словацько-угорський Договір про добросусідство і дружнє співробітництво. Визначаючи існуючий кордон як непорушний, цей документ начебто знімає питання щодо автономії південної частини Словаччини, де живе 600 тисяч громадян угорської національності. Лідери нацменшини, використовуючи підтримку деяких політичних кіл Угорщини, останнім часом висували дедалі жорсткіші умови щодо автономії цього регіону і будували плани «возз'єднання з Батьківщиною усіх мад'ярів». Проте спостерігачі відзначають: за такої ситуації у Словаччині важко чекати, що між двома сусідніми країнами станеться справжній поворот на краще.

Якщо Будапешт бодай формально врегулював відносини з Братиславою, то угорсько-румунський конфлікт не вщухає. І, знову ж таки, йдеться про права національних меншин. У суперечку втрутилася Рада Європи, ставши (на думку Бухареста) на бік Будапешта. Втім, у Румунії усвідомлюють, що образ країни, яка має проблеми з кількома своїми сусідами (зокрема і з Україною), аж ніяк від цього не підвищиться. Тому там — у стратегічному плані — вимагають, щоб НАТО розширювалася на схід одночасно за рахунок усіх східноєвропейських країн, а як практичний «внесок» дехто пропонує віддати у користування НАТО румунську військово-морську базу в місті Констанці. Тут враховується факт уваги до неї з боку Пентагону, який вважає, що Констанца могла б стати єдиним у своєму роді пунктом, який обслуговуватиме інтереси США і НАТО, плацдармом у Чорному морі, а також і в усій зоні СНД. Від себе додамо, що за існування російсько-українських проблем щодо Чорноморського флоту така позиція атлантичних стратегів не позбавлена сенсу...

Отже, аналізуючи ситуацію в Центрально-Східній Європі, не можна не погодитися з думкою, що до виконання критеріїв згадуваного «Пакту Балладюра» (який, до речі, фактично «взяла на озброєння» НАТО) країнам регіону ще дуже далеко. І Північноатлантичний блок навряд чи пустить до себе нових членів, у політичному посагу яких — лантухи взаємних претензій.

«Запланована залізнична катастрофа»

А все ж таки, якби? Тоді на порядок денний постали б пекучі проблеми розміщення на території країн-неофітів натовської зброї, зокрема ядерної, уніфікації їхніх армій відповідно до критеріїв Північноатлантичного блоку, фінансування ними своєї участі у загальній інфраструктурі НАТО і різних програмах організації.

До речі, про гроші. Колишній посол США в СРСР, знавець проблеми Дж. Метлок не приховує песимізму: «Мало хто замислювався над тим, у скільки це стане Сполученим Штатам. Думаю, прийняття нових членів до НАТО коштуватиме кількох мільярдів доларів щороку, і Конгрес просто не піде на це». Панові екс-послу вторує газета «Вашингтон пост»: « А як щодо американського народу? Чи буде схвалення розширення НАТО легке, коли прийде час для ратифікації двома третинами голосів Сенату (а також законодавчими органами 15 інших країн блоку) гарантій безпеки нових демократій Європи? Чи будуть готові американці проштампувати цей документ і у відповідності з п'ятою статтею Північноатлантичного пакту зобов'язатися захищати держави, які багатьом важко знаходити на карті? Розширення НАТО — це «запланована залізнична катастрофа».

Сказано, звичайно, сильно. Але факт залишається фактом: незгоди між тими, хто претендує на те, щоб сховатися під омріяною «ядерною парасолькою» НАТО, і статус «бідних родичів» роблять для них перспективу членства у Північноатлантичному блоці досить розпливчастою.

Володимир САВЦОВ.

Брюссель — Київ.

(Закінчення. Початок у номері за 21 червня)

Хроніка. Факти. Події.

● *Грозний*

Назад, до війни?

Російська урядова делегація на переговорах у Грозному про мирне врегулювання чеченського конфлікту звернулася до прибічників Джохара Дудаєва з заявою, в якій вимагає від них привселюдно засудити акти тероризму і в триденний термін видати терористів. За словами командувача об'єднаного угруповання федеральних сил генерал-полковника Анатолія Куликова, якщо це не буде зроблено, то російська делегація залишає за собою право перервати мораторій на ведення бойових дій у Чечні.

● *Москва*

Дума Черномирдіну не указ

«Уряд Росії продовжить свою роботу, як і раніше, незважаючи на підсумки голосування у Державній Думі», — заявив журналістам в Будинку уряду прем'єр-міністр Віктор Черномирдін. 21 червня Держдума на пленарному засіданні 241 голосом винесла кабінету міністрів вотум недовіри.

«Зараз розмова має йти про конкретну роботу. На перший план виходять політичні питання — ситуація довкола Будьоннівська та врегулювання у Чечні»,— підкреслив глава уряду.

● *Рига*

Суд над шефом КДБ

У Ризі почалися слухання у справі колишнього глави латвійського КДБ, 87-річного Альфонса Новіка. Його звинувачують у геноциді проти латишів, які, на думку керівників Компартії Латвії, були «ворогами радянського ладу», в тому, що у 40-х роках Альфонс Новік організував репресії, заслання і масові вбивства. Якщо ці обвинувачення будуть доведені, то колишньому шефу КДБ Латвії загрожує тюремне ув'язнення від 3 до 15 років.

● *Анкара*

Продовжують воювати

Сусідні з Сирією, Іраном та Іраком провінції Туреччини Хакярі, Ван і Тунджелі знову стали ареною кривавих сутичок між підрозділами турецьких сил безпеки та загонами Курдської робітничої партії (КРП). Як повідомляє турецьке телебачення, за минулу добу в цих районах країни йшли запеклі бої.

Для ознайомлення з обстановкою, президент Демірель відвідав провінцію Тунджелі, де провів прес-конференцію. Він, зокрема, казав, що операції зі звільнення місцевості підходять до кінця, і країна позбудеться, нарешті, «терористичної організації». Він закликав бойовиків забороненої КРП добровільно здатися властям, підкресливши, що війська зможуть забезпечити надійну безпеку на сході республіки.

Експрес-інтерв'ю

Випробування будуть. Недовго і небагато

Франція оголосила про намір розпочати у вересні останню серію ядерних випробувань. Позицію Франції щодо цього питання роз'яснює її Надзвичайний і Повноважний Посол в Україні Домінік ШАССАР.

— Французьке рішення відновити ядерні випробування, обмежені у часі та кількості (8 випробувань), має єдину мету: підтримати безпеку та надійність нашої сили стримування. Воно супроводжується зобов'язанням приєднатися одразу по їх завершенню до Договору про повне припинення ядерних випробувань (СТВТ), який буде готовий до підписання восени 1996 року.

Це рішення не матиме жодних наслідків для рівноваги сил у світі, бо воно спрямоване тільки на підтримку наших можливостей стримування, а не на напрацювання нових типів зброї. У французькому парламенті та громадськості більшість схвалює це рішення, оскільки воно відповідає послідовності нашої оборонної політики.

Інтерв'ю взяла Наталя ФІЛІПЧУК.

Звинувачують Марчелло. Мають на увазі Сільвіо

ПРОКУРАТУРОЮ Турина (Італія) було допитано особистого друга та праву руку колишнього прем'єр-міністра Італії Сільвіо Берлусконі — Марчелло Делл'Утрі.

Саме він стояв біля джерел руху «Вперед, Італіє!», завдяки якому Берлусконі зробив карколомну кар'єру і очолив Кабінет міністрів. Його ж С. Берлусконі використовував як підставну особу для створення численних компаній. Нині президента рекламного агентства «Публіталіа» фінансово-промислової групи «Фінінвест» арештовано за звинуваченням у підробці рахунків того ж Берлусконі.

За словами президента групи «Фінінвест» Феделе Конфалоньєрі, юстиція керується у цьому випадку політичними міркуваннями: «поставити на коліна» Берлусконі, власника третьої, серед найбільших приватних, групи в країні. Проти колишнього прем'єр-міністра нині ведуться два попередні слідства: одне — за підозрою у підкупі співробітників фінансової поліції, друге — щодо податкових правопорушень під час купівлі земельної ділянки під Міланом.

Солдати поки залишаються

КІЛЬКА місяців тому Секретаріат ООН заявив про припинення дії мандату українського миротворчого батальйону в Сараєво. Але, незважаючи на це, недавно відбулася заміна складу укрбату.

Наші хлопці потрапили з корабля на бал: якраз наприкінці минулого тижня боснійський уряд намірився прорвати сербське кільце навколо Сараєва. Мусульман, за їхніми словами, не задовольняють «надто м'які» дії ООН проти боснійських сербів. Тому, не беручи до уваги застереження ззовні, уряд Боснії розпочав найбільший за всю війну наступ. Лідер боснійських сербів Радован Караджич не забув у зв'язку з цим дошкульно відмітити, що «авіації НАТО слід було б піддати бомбардуванням мусульман, оскільки саме вони порушують резолюції Ради Безпеки ООН...»

Зате в Боснії, схоже, зник заложницький синдром. Серби, які, завдяки наступу мусульман, вже не є одноосібними винуватцями бойових дій і можуть не боятися тепер натовських авіаударів, з легким серцем відпустили оонівських солдат. Щоправда урядові війська, захопили було пост російських миротворців але швидко звільнили.

Останні події війни вкотре довели недостатність впливу ООН на ситуацію в Боснії. Якщо раніше «неслухняними» були лише серби, то нині, досить несподівано, такими ж виявилися і «хороші» мусульмани. Внаслідок цього в Європі запанікували: чи не було б доцільніше піти геть, залишивши двох непримиренних півнів чубитися сам на сам? Генеральний секретар НАТО Віллі Клас заявив, що план можливого виводу «блакитних шоломів» з колишньої Югославії буде прийнятий Радою НАТО на черговому засіданні 28 червня.

І все ж миротворці поки що залишаються: так вирішили лідери «великої сімки» в Галіфаксі. Віднині військам ООН дозволено з метою самооборони застосовувати важке озброєння. Рада Безпеки ООН 13-ма голосами «за» (Росія і Китай утрималися) санкціонувала направлення до Боснії сил швидкого реагування, які, це вже вирішено, будуть діяти під егідою й фінансуванням ООН. Сили ці, як неодноразово заявлялося, також покликані захищати солдат-миротворців.

Ефективність останніх рішень викликає сумніви. Дієвих важелів для бодай припинення бойових дій ані політичний апарат ООН, ні її сили в Боснії не мають. На сербів може вплинути президент СРЮ Слободан Мілошевич, і йому натякнули, що послаблення санкцій проти Югославії може початися з переговорів і з мирного врегулювання конфлікту. Щоправда, тепер потрібно, аби хтось посадив за стіл переговорів і мусульман. Поки що єдиний для воюючих сторін наслідок останніх заяв і рішень ООН такий: треба воювати обережніше, щоб не зачепити миротворців, які вже мають право на самооборону.

Щодо українського батальйону, то згадувати про його плановану раніше відставку, очевидно, незручно: адже в ООН фактично визнали, що чисельність миротворчих військ у Боснії недостатня. Тож українські солдати поки залишаються. Нагадаю, що перебування наших вояків у складі сил ООН в колишній Югославії іде в рахунок відшкодування боргу України цій організації.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

На фото: українські солдати вирушають до Сараєво.

Фото Сергія СПАСОКУКОЦЬКОГО, УНІАР (спеціально для «Голосу України»).

Oriflame

"ОРИФЛЕЙМ" - ЛУЧШЕЕ ОТ ПРИРОДЫ И НАУКИ!

Очарование естественности... Что может быть привлекательнее в женщине? Это удивительное качество никогда не выйдет из моды. Фирма "Орифлейм" еще тридцать лет назад поставила своей целью бережное сохранение неповторимой и нежной красоты - и результат деятельности многих людей получил заслуженное признание у женщин сорока стран мира. А за последние два года косметика "Орифлейм" стала любимой и у большинства наших соотечественников. Об этой популярности можно судить по большому количеству писем, пришедших в нашу редакцию с отзывами о ней. В них также содержится множество вопросов, и, чтобы получить на них ответы, мы обратились в Дочернее Предприятие "Орифлейм-Украина", где на них любезно согласились ответить заместитель Генерального директора фирмы Дмитрий Ермоленко и Ангела Дорофеева, менеджер по рекламе.

Корр.: Первый вопрос - тот, который наиболее часто встречался в письмах наших читательниц: какие новинки приготовила фирма "Орифлейм" к летнему сезону?

Д. Ермоленко: С наступлением лета советую обратить особое внимание на серию солнцезащитных кремов для лица и тела "Suncare" - они предохранят кожу от ультрафиолетового облучения. Новинка "Орифлейм" - крем из этой же серии "Multi-Protective Self-Tan Cream" - менее чем за три часа создаст эффект естественного загара, даже если нет времени полежать на пляже. Не забывайте о различных косметических масках и отшелушивающих кремах для лица и тела - они сделают кожу гладкой и нежной. Богатая гамма декоративной косметики подчеркнет красоту женщины, а парфюмерные изделия "Орифлейм" - "Аспасия" и "Джордани" - сделают ее просто неотразимой!

Корр.: Правда ли, что косметика "Орифлейм" не вызывает аллергию?

А. Дорофеева: Те редкие случаи аллергии, которые мы зарегестрировали, были, как правило, результатом неправильного употребления косметических средств (например, когда вместо питательного крема на всю ночь накладывается отшелушивающая маска). Поэтому просим всех быть внимательными при соблюдении наших рекомендаций по использованию косметических средств "Орифлейм". Существуют еще и индивидуальные случаи проявления аллергии - например, на мед и другие продукты пчеловодства, содержащиеся в некоторых наших изделиях. В крупных киевских магазинах - "Украине", "Детском мире", "Доме одежды" - работают консультанты "Орифлейм", которые смогут дать исчерпывающую информацию о предлагаемой продукции, предупреждая подобные эксцессы.

Д. Ермоленко: Хотелось бы добавить, что в офисе фирмы (ул.Пушкинская, 20-41) мы проводим бесплатные консультации по вопросам применения косметических средств и их воздействия на кожу при участии кандидата медицинских наук, доцента кафедры фармакологии и приглашаем к нам всех желающих.

Корр.: Чем гарантировано качество вашей продукции ?

Д. Ермоленко: Натуральные компоненты, входящие в состав косметических средств "Орифлейм", с давних пор известны своим благоприятным воздействием на кожу человека и в сочетании с высоким уровнем научно-технических разработок гарантируют высокое качество косметики. Сертификаты качества завода-изготовителя, Министерств Здравоохранения Швеции и Украины, Госстандарта Украины подтверждают, что продукция "Орифлейм" прошла лабораторные и клинические тесты и одобрена к применению.

Корр.: Где происходит апробация вашей продукции?

Д. Ермоленко: Эти эксперименты постоянно проводятся в Швеции, в них принимают участие добровольцы с разным типом кожи под наблюдением высококлассных профессоров-дерматологов.

Корр.: А проводились ли подобные исследования в нашей стране?

Д. Ермоленко: Совместно с сотрудниками кафедры дерматологии Киевского государственного института усовершенствования врачей Министерства Здравоохранения Украины мы проводим серию экспериментов, главная цель которых - определить реальный эффект, который могут дать наши натуральные экологически чистые препараты в весьма неблагоприятных экологических условиях Украины. Я предлагаю вам обратиться к специалистам кафедры - это убедит ваших читательниц гораздо лучше моих слов.

Руководит апробацией препаратов фирмы "Орифлейм" Главный дерматолог Украины Лидия Денисовна Калюжная, профессор, доктор медицинских наук. Наши остальные вопросы были адресованы ей.

Корр.: Почему Вы решили заняться проверкой косметики?

Л.Д. Калюжная: Мы разрабатываем рекомендации, которые позволили бы нашим женщинам максимально долго сохранить здоровье и красоту кожи. Для этого мы проводим амбулаторные и клинические эксперименты при помощи добровольцев по той же системе, которая используется нашими шведскими коллегами.

Корр.: Что Вы расскажете о результатах ваших исследований?

Л.Д. Калюжная: Можно говорить пока только о предварительных результатах: подобные эксперименты долговременные, а исследования наши сейчас в самом разгаре. Но и теми результатами, что уже получены, мы очень довольны и обещаем вам сообщить наши выводы, когда наши наблюдения подойдут к концу. Одно мы заявляем определенно: при пользовании продукцией "Орифлейм" выявлена высокая результативность всех препаратов на натуральной основе.

Мы постарались узнать все, что интересовало наших читательниц. А за дополнительной информацией предлагаем вам обращаться в офис дочернего предприятия "Орифлейм-Украина" по телефонам: (044) 225-43-36, 224-90-06.

И в заключение всем нашим милым женщинам мы хотим пожелать от имени фирмы "Орифлейм": пусть мгновения Весны для вас будут бесконечными!

Понеділок, 26 червня

УТ-1

14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Ділова інформація. Вернісаж. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Мультфільм «Самсон і Саллі».
17.10 Обличчям до столиці.
17.40 Писанка — мальованка.
18.10 Муз.фільм «Де приховане щастя».
18.45 Приватизація: досвід, проблеми.
19.00 УТН.
19.10 Реклама.
19.15 Дискусія лідерів.
20.05 Реформи робимо разом.
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Реклама.
21.00 УТН.
21.45 Реклама.
21.50 Версія. Огляд преси.
22.10 Реклама.
22.15 Сінема-100. Худ.фільм «Расемон» (Японія).
23.45 Спартакіада України. Плавання.
0.15 УТН.

1 канал

5.00 Телеранок.
8.00 Новини.
8.20 Прем'єра телесеріалу «Тропіканка» (Бразилія).
9.10 Що? Де? Коли? (з сурдоперекладом).
10.25 Сім днів спорту. Баскетбол.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
16.00 Шпаргалка.
16.05 «Елен і друзі». Молодіжний серіал.
16.30 Реп.
17.00 Час.
17.20 Прем'єра телесеріалу «Тропіканка» (Бразилія).
18.10 Година пік.
18.35 Вгадай мелодію. Телегра.
19.05 Якщо...
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.40 Зустріч з О.Солженіциним.
21.00 «Вдови». Телесеріал. 4 серія (Великобританія).
21.55 Версії.
22.10 Гол.
22.40 Ексклюзив.
23.20 Новини.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

17.15 Трамвай бажань (телекомпанія «Гравіс»).
17.45 Кордон.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Марина Верзун.
19.10 Вікна. Новини.
19.15 Вікторина.
19.30 СНН.
20.00 Зустрічі в Домі німецької економіки.
20.30 «По ділу».
21.00 Вікна. Тижневик.
21.30 Світовий детектив. «Шерлок Холмс».
22.30 СІТ.
22.45 Сьогодні на сьогодні.
22.50 Ток-шоу «Бар «Чорний кіт».
23.25 Про-відео.
23.55 СІТ.

Вівторок, 27 червня

УТ-1

7.30 Доброго ранку, Україно.
8.20 Сінема-100. Худ.фільм «Секс, брехня та відео» (США).
9.55 Доброго вам здоров'я.
10.25 Світоч.
11.00 Шануймося, друзі.
12.00 УТН.
12.10 Для дітей. «Естафета».
12.30 II Міжнародний конкурс молодих виконавців естрадної пісні ім. В.Івасюка. 1 частина.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Один із тисячі уроків.
16.40 Мультфільм.
16.55 Господарем на землі.
17.25 Док.відеофільм «Айвазовський».
17.50 Міжнародний юнацький турнір з тенісу «Кубок шахтаря».
18.20 Співає народний артист України В.Зінкевич.
18.45 Приватизація: досвід, проблеми.
19.00 УТН.
19.10 Реклама.
19.15 Фінансовий огляд.
19.30 «Блок-Нот». Музична передача.
19.50 Тележурнал «Право».
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Реклама.
21.00 УТН.
21.45 Реклама.
21.50 Прем'єра худ.телефільму «Краще бути багатою і красивою».
23.25 Реклама.
23.30 Футбол плюс.
0.00 УТН.

1 канал

5.00 Телеранок.
8.00 Новини.
8.20 «Тропіканка». Телесеріал (Бразилія).
9.10 Екслібрис.
9.25 Людина і закон.
9.55 Сім днів спорту. Баскетбол.
10.25 «Слідами великих відкриттів». Док.телесеріал. Фільм 9.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
16.00 Дуже короткі новини.
16.05 «Елен і друзі». Молодіжний серіал.
16.30 Джем.
17.00 Час.
17.20 «Тропіканка». Телесеріал (Бразилія).
18.10 Година пік.
18.35 Вгадай мелодію. Телегра.
19.05 Тема.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.40 З перших рук.
20.55 Баскетбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Збірна Росії - збірна Іспанії. У перерві — 21.35 Версії.
22.35 Хіт-парад «Останкіно».
23.20 Новини.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Ріка часу.
7.25 Ритміка.
7.40 Зірки говорять.
7.45 Потрібні... Потрібні...
7.50 Час ділових людей.
8.15 Телегазета.
8.20 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
17.45 Шлях до ринку.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.10 Вікна. Новини.
19.15 Грають усі.
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 «Приват-ТБ» представляє: «Дітвора», «Клас», «Життя серед життя», «Виграти може кожен».
21.25 Сьогодні на сьогодні.
21.30 Музичні новини.
21.50 Вікна. Новини.
22.00 Відеозвіт про роботу третьої сесії Верховної Ради України. По закінченні — Фешн-клаб, СІТ, «Сезон». Міжнародний туристичний огляд, Про-відео.

Середа, 28 червня

УТ-1

7.30 Доброго ранку, Україно.
8.20 Фінансовий огляд.
8.35 Багатосерійний худ.телефільм «Гелена». 10 серія.
9.25 Свічадо.
10.10 Сінема-100. Худ.фільм «Расемон» (Японія).
11.40 Мультфільм.
12.00 УТН.
12.10 Родина.
12.45 II Міжнародний конкурс молодих виконавців естрадної пісні ім. В.Івасюка. 2 частина.
14.55 УРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ І КОНЦЕРТ, ПРИСВЯЧЕНІ 50-РІЧЧЮ ВОЗЗ'ЄДНАННЯ ЗАКАРПАТТЯ З УКРАЇНОЮ. Трансляція з Ужгорода. У перерві — УТН.
18.00 Для дітей. «Дзига».
18.30 Мультфільм.
18.45 Приватизація: досвід, проблеми («Новий день»).
19.00 УТН.
19.10 Реклама.
19.15 Парламентський канал.
19.45 Стрес-клуб («ЛІК ТБ»).
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Реклама.
21.00 УТН.
21.45 Реклама.
21.50 «Укрлотто»: розиграш лотереї.
22.00 Реклама.
22.05 Спорткур'єр.
22.15 Пам'ять без кордонів. Концерт до 50-річчя Великої Перемоги. Частина 2.
23.15 Спартакіада України. Плавання.
23.45 УТН.
23.55 Танцклуб Донецька запрошує.

1 канал

5.00 Телеранок.
8.00 Новини.
8.20 «Тропіканка». Телесеріал (Бразилія).
9.10 Мультфільм.
9.20 У світі тварин (з сурдоперекладом).
9.55 Сім днів спорту. Баскетбол.
10.25 «Слідами великих відкриттів». Док.телесеріал. Фільм 10.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
16.00 Шпаргалка.
16.05 «Елен і друзі». Молодіжний серіал.
16.30 Тін-тоник.
17.00 Час.
17.20 «Тропіканка». Телесеріал (Бразилія).
18.10 Година пік.
18.35 Вгадай мелодію. Телегра.
19.05 У пошуках втраченого. Зоя Федорова.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 Жан Габен у фільмі «Садівник із Аржантея» (Франція).
22.15 Версії.
22.35 Нові обивателі.
23.00 Новини.

УТ-2, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Ріка часу.
7.25 Ритміка.
7.40 Зірки говорять.
7.45 Потрібні... Потрібні...
7.50 Час ділових людей.
8.15 Телегазета.
8.20 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.45 Формула 730.
9.15 Музичний експромт.
9.25 Ключовий момент.
9.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
10.25 Торговий дім.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» пропонує.
19.15 Кримінальна хроніка тижня.
19.30 Музична пауза.
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 Бізнес-форум.
21.00 Операція «Траст».
21.30 Митниця.
21.45 Телефільм.
22.00 Відеозвіт про роботу третьої сесії Верховної Ради України. По закінченні — Б.Шоу. «Сватання по-сільському». Вистава театру «Сузір'я».

Четвер, 29 червня

УТ-1

7.30 Доброго ранку, Україно.
8.20 Багатосерійний худ.телефільм «Гелена». 11 серія.
9.10 Надвечір'я.
10.10 Худ.телефільм «Краще бути багатою і красивою».
11.45 «Спомин». Ліричний триптих.
12.00 УТН.
12.10 Міжнародний конкурс вокалістів ім. С.Крушельницької.
13.10 «Ностальгія». Український Гіппократ.
13.50 «Квітни, моє Закарпаття».
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Вулик».
16.40 «Земля Гіталова». Теленарис.
17.25 Фільм-концерт «Сон Амура».
17.45 Суднобудування України.
18.45 Приватизація: досвід, проблеми.
19.00 УТН.
19.10 Реклама.
19.15 У «П'ятому куті» — Володимир Горбулін.
19.45 Естрадний концерт.
20.05 Кінопроба.
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Реклама.
21.00 УТН.
21.45 Реклама.
21.50 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Гелена». 12 серія.
22.40 Реклама.
22.45 Молодіжна студія. «Гарт».
23.45 Теніс. Уімблдонський турнір. День за днем.
0.40 УТН.

1 канал

5.00 Телеранок.
8.00 Новини.
8.20 «Тропіканка». Телесеріал (Бразилія).
9.10 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
9.55 Сім днів спорту. Теніс.
10.25 «Слідами великих відкриттів». Док.телесеріал. Фільм 11.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
16.00 Дуже короткі новини.
16.05 «Елен і друзі». Молодіжний серіал.
16.30 ...До 16 і старші.
17.00 Час.
17.20 «Тропіканка». Телесеріал (Бразилія).
18.10 Година пік.
18.35 Лотто «Мільйон».
19.05 Щоб пам'ятали... Ю.Демич.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.40 Москва — Кремль.
21.05 Вік кіно. Шон Коннері і Бріжит Бардо у фільмі «Шалако» (Великобританія).
23.10 Версії.
23.30 У світі джазу.
23.55 Новини.

УТ-2, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Ріка часу.
7.25 Ритміка.
7.40 Зірки говорять.
7.45 Потрібні... Потрібні...
7.50 Час ділових людей.
8.15 Телегазета.
8.20 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.45 Формула 730.
9.15 Музичний експромт.
9.25 Мульти-пульти.
9.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
10.25 Торговий дім.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
17.20 Всеперемагаючий голос віруючого.
17.50 «Хіала» пропонує.
18.00 Київська панорама.
18.20 Телеканал «Бумеранг».
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 Від «Перехрестя» — до успіху.
21.30 Народний цілитель Ю.Омельченко.
21.45 Теніс. Меморіал М.Мозира.
22.00 Відеозвіт про роботу третьої сесії Верховної Ради України. По закінченні — худ.телефільм «Сім старих і одна дівчина».

П'ятниця, 30 червня

УТ-1

7.30 Доброго ранку, Україно.
8.20 Естрадний концерт.
8.35 Багатосерійний худ.телефільм «Гелена». 12 серія.
9.25 Оперні арії у виконанні народної артистки України Г.Циполи.
9.55 Пам'ять без кордонів. Концерт до 50-річчя Великої Перемоги. 1 частина.
10.55 Кінопроба.
11.25 Фільм-концерт «Ніка».
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія «Гарт».
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Ділова інформація. Вернісаж. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. В гостях у Цвіркуна.
16.55 Кубок СНД з американського футболу.
17.25 Європейський дім (телекомпанія «Нова мова»).
17.45 Для дітей. «Еники-беники».
18.15 Теніс. Уімблдонський турнір. День за днем.
18.45 Приватизація: досвід, проблеми.
19.00 УТН.
19.10 Реклама.
19.15 Бізнес-форум.
19.45 Теніс. Уімблдонський турнір. День за днем.
20.15 Німеччина зблизька.
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Реклама.
21.00 УТН.
21.45 Реклама.
21.50 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Гелена». 13 серія.
22.40 Реклама.
22.45 «Маски-шоу» («ЛІК ТБ»).
23.20 Спорткур'єр.
23.30 Арт-майдан.
0.15 УТН.

1 канал

5.00 Телеранок.
8.00 Новини.
8.20 «Тропіканка». Телесеріал (Бразилія).
9.10 «Моя Росія». Музична програма.
9.55 Сім днів спорту. Хокей.
10.25 «Слідами великих відкриттів». Док.телесеріал. Фільм 12, заключний.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
16.00 Шпаргалка.
16.05 Рок-урок.
17.00 Час.
17.20 «Тропіканка». Телесеріал (Бразилія).
18.10 Дике поле.
18.30 Людина і закон.
19.00 Поле чудес.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 «Вдови». Телесеріал. 5 серія.
21.40 Версії.
21.55 Баскетбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. 1/4 фіналу.
23.45 Музобоз.
0.25 Новини.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Ріка часу.
7.25 Ритміка.
7.40 Зірки говорять.
7.45 Потрібні... Потрібні...
7.50 Час ділових людей.
8.15 Телегазета.
8.20 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.45 Формула 730.
9.15 Музичний експромт.
9.25 Ключовий момент.
9.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
10.25 Торговий дім.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Катерина Вороненко.
19.10 Вікна. Новини.
19.15 Крута гра.
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.30 СНН.
21.00 Щотижня.
21.20 Візитка.
21.25 Персона. Прем'єра.
21.45 Вікна. Новини.
21.55 Сьогодні на сьогодні.
22.00 Відеозвіт про роботу третьої сесії Верховної Ради України. По закінченні — Від Анастасії. Футбол як футбол, СІТ, Про-відео.

Субота, 1 липня

УТ-1

7.30 УТН.
7.40 Ритмічна гімнастика.
8.00 Телетехнотека.
8.10 Рідна мова. Відповіді на листи.
8.25 Док.фільм «Півострів скарбів» (Крим). Частина 1.
8.50 Спартакіада України.
9.20 Мультфільм.
9.30 Телеогляд «Україна сьогодні».
10.20 Доброго вам здоров'я. Центр мікрохірургії ока.
10.50 Весь світ театру.
11.05 Для дітей. Худ.фільм «13 наречена принца» (Болгарія).
12.30 Канал «Д».
13.00 Чемпіонат України зі стрибків на батуті.
13.30 Мультфільм.
13.40 Філобіблон.
14.00 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
14.30 Блага вість з Ріком Реннером.
15.00 Фільм-концерт «Карпатські акварелі».
15.30 Танці, танці, танці.
16.00 УТН.
16.10 Хореографічні скетчі.
16.35 Наш час.
16.40 Теніс. Уімблдонський турнір. День за днем.
17.35 Ліричні мелодії.
17.55 Жіночий клуб «Любисток» («ЛІК ТБ»).
18.45 Приватизація: досвід, проблеми («Новий день»).
19.00 УТН.
19.10 Реклама.
19.15 Хроніка МВС.
19.30 Подіум.
20.00 Вікно в Америку.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Реклама.
21.00 УТН.
21.35 Реклама.
21.40 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Гелена». 14 серія.
22.30 Наш час.
22.40 «Гордість нації». Народна артистка України Ніна Матвієнко.
23.30 Антоніна Цвид у програмі «Обертальний хрест».
23.45 УТН.

1 канал

6.30 Телеранок.
7.45 Слово пастиря.
8.00 Новини.
8.20 Поклик джунглів.
8.50 «Секрет мого літа». Телесеріал для дітей.
9.25 Ранкова пошта.
10.00 «Смак».
10.15 Здоров'я. Медицина для тебе.
10.45 Провінція.
11.15 Бомонд.
11.30 Вік кіно. Ральф Річардсон і Джон Клементс у фільмі «Чотири пера» (Великобританія).
13.25 Дзеркало.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Великі гонки.
14.50 До 50-річчя Перемоги. Док.фільм «Будь проклята війна». Фільм 4 — «Битва за Берлін».
15.35 У світі тварин.
16.10 Щасливий випадок.
17.00 Час.
17.25 Кіновік — людині. 5 Міжнародний кінофестиваль у Санкт-Петербурзі.
18.10 Луї де Фюнес у комедії «Жандарм і жандарметки» (Франція).
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 «Вдови». Телесеріал. 6 серія.
21.40 Людина тижня.
21.55 Баскетбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Півфінал.
23.45 У всіх на вустах.
0.10 Новини.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.25 Ріка часу.
7.35 Від гвинта. Дітям про комп'ютери.
7.50 С.Бєліков в гостях у студії «Рост».
8.05 Пілігрим.
8.30 Ніхто не забутий.
9.10 Нові пісні.
9.40 Сім нот у тиші.
10.10 Як жити будемо?
10.55 «Д'Артаньян і три мушкетери». Худ.фільм. 1 серія.
12.25 «Чи пам'ятаєш ти..?» Музична програма.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Де факто.
13.35 «Мегре захищається». Худ.фільм із серіалу «Розслідування комісара Мегре» (Франція).
14.30 Парламентський тиждень.
16.00 Фільм-балет «Попелюшка».
17.20 Мультфільм.
17.35 До 50-річчя Академії архітектури.
17.55 Для дітей. «Слоненя». Вистава.
18.25 Наук.-поп. фільм «Дромадери, бактріани».
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Вікна. Новини.
19.15 Хочу ще.
19.30 СНН.
20.00 Хіт-рік.
20.35 «Місто» (телекомпанія «Гравіс»).
20.55 Візитка.
21.00 Вечірні розваги для дорослих.
21.30 Програма «М».
21.50 Вікна. Новини.
22.00 Шанс. Проблеми СНІДу.
22.30 СІТ.
22.45 Худ.фільм «Барні Барнато». 3 серія.
23.45 Сезон. Міжнародний туристичний огляд.
0.05 СІТ.
0.20 Про-відео.

Неділя, 2 липня

УТ-1

7.30 УТН.
7.40 Ритмічна гімнастика.
8.00 У неділю вранці.
9.00 Док.фільм «Півострів скарбів» (Крим). Частина 2.
9.25 Концерт.
9.35 Повернути і зберегти. Колекціонування.
9.40 «Свято. Гармонія. Краса». Художник А.Марчук.
10.00 Служу народу України.
10.45 Прем'єра телефільму «Наш театр» («Укртелефільм»).
11.40 Юнацьке ток-шоу «Вибрики».
12.25 Спартакіада України. Настільний теніс.
12.55 Богема. Ернст Неізвестний.
13.20 Прем'єра телефільму «Бойки» («Укртелефільм»).
14.10 Зичимо щастя.
15.15 Село і люди.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Курс — на Олімпіаду.
16.45 Теніс. Уімблдонський турнір. День за днем.
17.45 Свічадо. Реальність неможливого.
18.30 Параграф (ММЦ).
19.00 УТН.
19.20 Реклама.
19.25 Ваш вихід, артисте.
20.15 Гітари звуки чарівні.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Реклама.
21.00 УТН-світ.
21.15 «Післямова» (телекомпанія «Нова мова»).
22.15 Реклама.
22.20 Наш час.
22.30 Прем'єра багатосерійного худ.телефільму «Гелена». 15 серія.
23.20 Спорткур'єр.
23.30 Нон-стоп рандеву.
0.30 УТН.

1 канал

6.30 Телеранок.
8.00 Новини.
8.20 З ранку раненько.
8.50 Мультфільм «Ну, постривай!». 15 і 16 випуски.
9.15 Доки всі вдома.
9.45 Ранкова зірка.
10.30 Служу Росії. Полігон.
11.05 Всесвітня географія. Тележурнал «Дослідник» (США).
11.55 Уся Росія. Здрастуйте.
12.15 Охоронна грамота.
12.45 У ці дні 50 років тому.
13.00 Під знаком «Пі».
13.45 Спорт в обід.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Променад у Маріїнському.
15.10 Клуб мандрівників.
16.00 Америка з М.Таратутою.
16.30 «Пригоди Мюнхгаузена». Мультсеріал. Фільм 3 — «Чудовий острів». Фільм 4 — «Павич».
16.50 Живе дерево ремесел.
17.00 Час.
17.20 Театр плюс ТБ.
18.00 Один на один.
18.30 Кумири, кумири... Тото Кутуньйо.
19.10 КВК-95.
21.00 Неділя.
21.55 Баскетбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Фінал.
23.45 Новини.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

7.00 Вісті.
7.20 Зірки говорять.
7.25 Ріка часу.
7.30 Готель діда Мазая.
7.45 Золотий ключик.
8.00 Світове село.
8.30 Футбол без кордонів.
9.15 Доброго ранку. Сніданок для чемпіонів.
9.45 Ати-бати...
10.15 Консолідація.
10.20 Російське лото.
11.05 «Д'Артаньян і три мушкетери». Худ.фільм. 2 серія.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 «Мегре захищається». Худ.фільм із серіалу «Розслідування комісара Мегре» (Франція).
14.15 Арт-обстріл.
14.45 Свято кожного дня.
14.55 Чемпіонат світу з автогонок у класі «Формула-1». Гран-прі Франції.
17.00 Чарівний світ Діснея. «Русалонька». «Нові пригоди Вінні Пуха».
17.55 Концерт.
18.40 Обличчям до столиці.
19.00 Візитка. Марина Вітрова.
19.10 Вікна. Новини.
19.15 Круті новини.
19.30 СНН.
20.00 Світ образів.
20.30 Візитка.
20.35 Капітан-відео.
21.00 Сьогодні на сьогодні.
21.10 САМ собі мандрівник.
21.30 Досьє дозвілля.
21.40 Програма «М».
22.00 Життєві жарти. Прем'єра.
22.30 СІТ.
22.45 Худ.фільм «Барні Барнато». 4 серія.
23.45 Зірки світового кікбоксингу.
0.15 СІТ.
0.30 Про-відео.

(Друкується з комп'ютерного набору агентства Укрінформ).

Бомонд

ДОВГОЖДАНИЙ ВАНТАЖ ІЗ ФУЧЖОУ

НЕ МИНУЛО й двох років, як по УТ-І показали нам, нарешті, фільм Михайла Illенка «Очікуючи вантаж на рейді Фучжоу біля пагоди», чи просто «Фучжоу», фільм, балачки про який вже одшуміли заочно. Всі говорили — але мало хто бачив. Це, мабуть, традиція: спершу нам «відкривали» напівзаборонене кіно 60-х, тепер ось — напівневидиме кіно 90-х. Примітом, недавно на телеекрани допустили фільм І.Черницького «Івін А.», з запізненням літ на п'ять.

А загалом телебачення заслуговує на подяку. Можливо, такі покази варто було б зробити регулярними. Адже сучасним українським фільмам важко буває пробитися в наші американізовані кінотеатри, то хай би їм послужив телеекран. Але — без прикрих запізнень, щоб не довелося потім лаятися, як ото у фільмі «Фучжоу» колоритно лаявся Богдан Ступка: «Даблхолєра!» Мовляв, ну чому ви не показали мені це вчора?! Якби ви мене просто обікрали, я ценалодужив би, а як мені наздогнати вкрадений духовний досвід?

Втім, цей фільм не можна назвати застарілим, просто два роки тому він, можливо, був би своєчасніший і когось раніше позбавив зайвих райдужних ілюзій.

Але є у «Фучжоу» речі, що будуть очевидні й сьогодні, і навіть завтра.

Перша річ — суто естетична: фільм переконує, що славне українське поетичне кіно є річ не архівна, а жива й творчо спроможна, і що в бій тут ідуть не лише «старики» (Б. Ступка, Л. Перфілов, П. Миргородський), а й молоді — Б. Бенюк, В. Троцюк, Т. Денисенко, І. Illєнко, Д. Рашеєва, К. Шафоренко.

Друга важлива річ — філософія Михайла Illєнка, його фінальне пророцтво: самотній Троцюк-Ботічеллі чекає над урвищем корабля з Америки. Але корабель української мрії повертається звідти порожній, і по його трюмові перекочуються порожні пляшки з-під французького шампана, мов символ наших бучних презентацій і обіцянок щасливого майбуття. Замислитись над цим фіналом ще й нині не пізно.

Марія ІВАНЧЕНКО.

Київ.

Місце зустрічі закоханих не змінити

У Чернігові чимало кінотеатрів, але перший — старенький кінотеатр імені Щорса — найдорожчий для старшого покоління. Не порахувати, скільки доль чернігівчан він поєднав. Адже Красна площа, де стоять його три кінозали — одне з найулюбленіших місць для зустрічей молоді протягом багатьох десятиріч.

Два роки тому нічний нищівний вогонь завдав непоправної шкоди кінотеатру — набув він вигляду 1944-го року.

І ось третє його народження! Незважаючи на економічну скруту, облрада, міськрада вирішили профінансувати відродження окраси міста. Символічно, що на відкриття відновленого кінотеатру прийшли сивочолі подружжя, ветерани. Вони подивилися фільм «Екіпаж машини бойової». А невдовзі кінотеатр запрацює на всю попередню потужність: у ньому діятимуть кінолекторії, показуватимуть кращі фільми світу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Про те, що було і буде

У «галицькому колі» не тісно

14—18 червня у Львові правили бал діти. Тут відбувся Перший міжнарод-ний дитячий музичний фестиваль «У галицькому колі» за участю фольклорних колективів з України, Польщі, Угорщини, Чехії. Діти були учасниками великого фольклорного свята у Шевченківському гаї, виступали у оперному театрі.

У неділю фольклорний парад заполонив вулиці міста. А увечері на стадіоні «Україна» відбувся доброчинний концертний марафон «Наші серця — Україні». Господинею свята була народна артистка України Оксана Білозір (на знімку), а гостями — відомі російські естрадні зірки — Сергій Крилов, Михайло Муромов, група «Кар мен» та інші.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Фото **Анатолія КРАСНОЖОНА.** (Укрінформ).

ІРИНА Заставна запрошує до подорожі світом своїх невидимих реалій

На маленькому святі великих риб

За стильовою приналежністю Ірина декларує сюрреалізм, хоча такий суто формальний підхід залишає поза межами інтерпретації найсуттєвіше. Бо за цими картинами стоїть зовсім інше — те, що змальовує І.Заставна, відбувається у сфері підсвідомості. Її роботи — це фіксація видінь, з притаманними їм мареннями людини, свідомість якої ще не обтяжена раціональними навиками сприйняття світу в усталених формах.

Поетка-сюрреалістка Емма Андрієвська в одному з віршів першої збірки назвала рибу «плаваючою клунею». Іхтіологія Заставної теж не позбавлена оригінальності (і не лише тому, що риби сприймаються не в їхньому звичайному розмірі та кольорі). Ці химерні істоти — ірреальні прочитані символи, що присутні в наших реаліях, але тільки як носії естетичної інформації, роблять наш стереотипний світ загадковішим, скасовують, принаймні уповільнюють, монотонний плин механічної суєти.

Погодьмося: наш погляд напрочуд обтяжений зв'язками з об'єктивними реаліями, з дійсністю щоденного (читай — буденного, сірого) існування. Інколи він пов'язаний з ними більше, аніж із внутрішнім світом людського «я». Малярка хоче відірвати наші очі від цих тяжких тенет, щоб наблизити до того світу, який є її реальністю.

Її світ — не предмети, а своєрідні образи предметів, котрі вирвані з контексту щоденщини, але поглиблені значенням, інколи — з присутніми відбитками древніх міфів та їх прочитань.

Ірині можуть закинути нехтування кольору. Це можна виправдати тим, що малярка творить насамперед картину-знак, картину-карб, у шляхетних «недомовленнях» — широкий спектр рефлексій, імпульсів думок і емоцій. Зрештою, це запрошення глядача до співавторства, до роботи власної фантазії.

У цих картинах присутня Таємниця. На персональній виставці молодої київської малярки Ірини Заставної у мистецькій галереї «Ірена» ми намагалися її розкрити.

Н. ПЕТЯХ.

Афіша вихідних днів

● **Київ**

Національна опера: завтра — прем'єра опери Дж. Пуччіні «Чіо-чіо-сан», післязавтра — гала-концерт з нагоди закриття сезону.

Національний театр імені Івана Франка (у приміщенні Будинку художника) — сьогодні, завтра та післязавтра відбудеться прем'єра комедії М. Фрейна «Мов близнюки» за участю Л. Смородіної та М. Задніпровського.

Національний театр імені Лесі Українки: сьогодні — комедія А. Портеса «Дом, где все кувырком», завтра — драма Г. Джеймса «История одной страсти», в неділю — комедія-детектив А. Крісті «Загадка дома Вернье».

Приватний театр «Браво»: завтра — трагікомедія Ф. Саган «Немного любви в этом безумном мире».

Театр-кафе «Колесо»: завтра й післязавтра — комедія С. Злотникова «Триптих для двоих».

Початок вистав о 19-й годині.

● **Львів**

Академічний театр опери та балету ім.І.Франка: субота — опера Масканьї «Сільська честь» (о 19); неділя — вечір одноактних балетів (о 19).

● **Донецьк**

Державний академічний театр опери та балету: субота — «Попелюшка», музична казка-гра в 2-х діях, музика А.Спадавеккіа (о 12); неділя — «Циганський барон», оперета в 3-х діях, музика І.Штрауса (о 18).

Донецький обласний театр ляльок: субота — «Лисятко-плутятко», казка, автор В.Павловськіс (об 11); неділя — «Золоте курчатко», казка, автор В.Орлов (об 11).

● **Одеса**

Академічний театр опери та балету: субота — опера Дж.Пуччіні «Богема» (о 18); неділя — вихідний.

Театр музичної комедії ім.Михайла Водяного: субота — оперета І.Кальмана «Маріца», неділя — шоу «Бал на честь короля» (о 19).

ПОГОДА НА ВИХІДНІ

Минулий тиждень став переломним в атмосферних процесах над територією України. Антициклон, який упродовж тривалого часу зумовлював спекотну і суху погоду, відійшов на схід, даючи дорогу прохолодному і вологому повітрю.

Найближчими днями в Україні переважатиме помірна, з короткочасними грозовими дощами, погода. У **п'ятницю** та **суботу** суха погода збережеться лише у східних областях. На решті території очікується збільшення хмарності, пройдуть дощі з грозами, в південній частині місцями шквали. Температура повітря вночі 10—15, на півдні до 16—19 градусів, удень у західних та північних областях 18—23, на решті території 21—26, на півдні місцями 25—29 градусів тепла. **25—26 червня** майже скрізь в Україні стане прохолодніше. Уночі 9—15, удень 18—24 градуси.

На Київщині **23—24 червня** короткочасні дощі, грози, **24 червня** вдень подекуди дощ. Температура вночі 10—15, удень 18—23 градуси. **25—26 червня** дощова погода збережеться. Температурний режим не зазнає змін.

Український гідрометцентр.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60997. Тираж 528963.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0312114.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.